

Zpravodaj

STŘÍPKY Z UPLYNULÉHO MĚSÍCE

🕒 Hodiny na kostelní věži už opět ukazují čas. Nejprve se porouchala elektrická řídicí jednotka, která pohání hodinový strojek a následně přestal pracovat i samotný hodinový stroj. Opravu provedla firma p. Vojtase z Ostravy.

🛠️ Byly provedeny opravy posledních místních komunikací v obci, které byly zahrnuty do plánu oprav na letošní rok v celkové délce asi 4 km. Opravy dalších komunikací nad rámec plánovaných oprav provádějí zhotovitelé Rychlostní komunikace R 48 Frýdek–Místek—Dobrá.

🚧 Probíhají konečná jednání ohledně opravy železné lávky pro pěší a motorová vozidla přes řeku Morávku.

🚧 Velkým problémem, který po dobu téměř 3 týdnů trápil nejen vedení úřadu, ale i ostatní obyvatelé naší obce a projíždějící řidiče, byla oprava komunikace přes naší obec. Vše bylo v souvislosti s opravami komunikací ve Frýdku–Místku, aby se využila technika na opravy cest, která tam byla soustředěna. V současnosti je již komunikace, která je ve vlastnictví kraje, opravena. Děkujeme tímto všem našim obyvatelům za trpělivost a pochopení při opravě.

UVEDENÍ „OBCHVATU“ DO PROVOZU

V úterý 26. října 2004 proběhlo slavnostní otevření Rychlostní komunikace R 48 Frýdek–Místek—Dobrá za účasti premiéra České republiky Stanislava Grosse, zástupce Delegace EU v ČR a ostatních představitelů investora, zhotovitelů, úřadů a institucí a také občanů naší obce. Podařilo se nám získat následující údaje o stavbě.

Jde o první stavbu v ČR spolufinancovanou Evropskou unií v rámci programu ISPA. Celkové náklady přesáhly částku 1,2 miliard korun, 60 % nákladů bylo pokryto právě z fondu EU ISPA (20,3 mil EUR). Investorem výstavby obchvatu bylo Ředitelství silnic a dálnic, zhotovitelem ODS–Dopravní stavby Ostrava, a.s. spolu s firmami Skanska DS, Alpine CZ, Železniční stavitelství Brno, rovněž se na stavbě podílely i menší firmy Lesostavby Frýdek–Místek, Gazavil, Moravskoslezská elektromontážní a.s. a Technické služby Frýdek–Místek. Smluvní doba výstavby byla 32 měsíců, nakonec se stavbu podařilo realizovat za 854

dnů, tj. o 4 měsíce dříve. Po dobu 2 let pracovalo na stavbě průměrně 260 lidí denně.

Dokončená stavba je součástí nově budované rychlostní komunikace Frýdek–Místek—Český Těšín. Navazuje na předcházející etapy výstavby silnice I/48 — průtahu městem Frýdek–Místek se středním dělicím pruhem. Na stavbě jsou dvě mimoúrovňové křižovatky. Délka celého úseku tzv. obchvatu obce Dobrá je 5,6 km. Jedná se o čtyři pruhovou rychlostní silnici se středním dělicím pruhem, s dvěmi mimoúrovňovými křižovatkami, 11 mosty, 1 lávkou pro pěší a s 1 podchodem. Stavba zahrnuje též výstavbu protihlukových stěn, 9 opěrných zdí, 18 km svodidel a zábradlí. Ihned po zahájení stavby bylo v průběhu 6 měsíců vykopáno a uloženo cca 700 000 m³ zemin, plocha nových vozovek dosahuje výměry 170 000 m².

Součástí stavby je i velké množství souvisejících a vyvolaných investic. Zjména se jedná o dobudování sítě místních komunikací a jejich přeložky. Mezi vyvolané investice patří přeložky inženýrských sítí, úpravy meliorací a přeložka Černého potoka. Stavba je řešena tak, aby byly minimalizovány negativní účinky jejího provozu a životní prostředí v dotčených obcích bylo zásadním způsobem zlepšeno. V rámci náhradní výsadby a v zájmu ochrany životního prostředí bylo vysázeno asi 30 000 ks stromků a keřů.

Vybrané fyzické objemy:

Plocha vozovek	168 000 m ²
Plocha místních komunikací	25 000 m ²
Kubatura násypů	476 000 m ³
Kubatura výkopů	160 000 m ³
Sejmutí ornice a podornice v objemu	150 000 m ³
Délka svodidel a zábradlí	18 000 m
Plocha ozelenění	113 000 m ²

Domek č. p. 120 Anny Pěkníkové v roce 1991. Dnes vede na tomto místě dálnice.

Plocha protihlukových stěn	9 920 m ²
Půdorysná plocha mostů	3 200 m ²
Kubatura zabudovaných betonů	23 000 m ³

Na tuto dokončovanou stavbu navazují další stavby na mezinárodní silnici E 462, jmenovitě obchvat Bělotína, a dále přímým pokračováním této stavby je před 5 měsíci zahájená stavba v úseku Dobrá—Tošanovice. I u těchto staveb byla schválena Evropskou unií významná finanční pomoc.

Úterý 26. října 2004. Hodinu před otevřením dálnice. Ta již čeká v celé kráse na první automobily.

Úterý 26. října 2004: 11.41 — od Frýdku se blíží vládní vozy v doprovodu policie. Oficiální zahájení — a 12.14 — od Těšína přijíždějí první kamiony. „Obchvat“ Dobré je otevřen...

Soutěž pro vnímavé

V naší obci jsme objevili, že silničáři (podle našeho názoru) nelogicky a snad i nesprávně umístili dopravní značení. Tato kuriozita je na silnici již déle než měsíc!

Napište nám, o jakou kuriozitu v dopravním značení se jedná.

Vaše písemné odpovědi s označením „Soutěž“ čekáme na podatelně obecního úřadu do pátku 12. listopadu 2004. Adresa: Obecní úřad Dobrá, Dobrá č. 230 nebo oudobra@dobra.cz. Nezapomeňte uvést svou adresu. Ze správných odpovědí vylosujeme 3 výherce, kteří obdrží dárek.

Nápověda: výhodu při hledání mají ti, kteří jezdí směrem na Pazdernou.

V příštím zpravodaji přineseme jména výherců i názor odborníků na správnost dopravního značení.

INFORMACE K PRŮBĚHU VOLEB DO ZASTUPITELSTVA KRAJE

Volby do zastupitelstva kraje se konají:

v pátek 5. listopadu 2004 od 14.00 do 22.00 hodin a

v sobotu 6. listopadu 2004 od 8.00 do 14.00 hodin.

Obec je rozdělena do 2 volebních okrsků:

volební okrsek č. 1 pro domy čp. 1 — 557 má volební místnost v obřadní síni obecního úřadu,

volební okrsek č. 2 pro domy čp. 558 — 947 má volební místnost v Základní škole Dobrá č. 24, hudebna.

Voliči bude umožněno hlasovat poté, když prokáže svou totožnost a státní občanství, proto si nezapomeňte k hlasování s sebou vzít platný doklad totožnosti, tj. občanský průkaz, cestovní pas nebo průkaz, diplomatický nebo služební pas.

Voličské průkazy se nevydávají.

Volič, který se ze závažných důvodů, zejména zdravotních, nemůže dostavit do volební místnosti, může požádat o hlasování do přenosné volební schránky. Požadavky nahlaste na obecní úřad.

V následujícím příspěvku vám předkládáme výběr faktů a čísel z činnosti krajského zastupitelstva, z nichž je zřejmé, že **záležitosti „kraje“ se jednotlivců, rodin a celé naší obce úzce dotýkají. Je tedy na nás, abychom se vyjádřili k věcem veřejným.** Využijme této příležitosti, pojďme k volbám !

Vladimír Bonk, starosta

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

První volební období zastupitelstva kraje 2000 — 2004, vybraná fakta a čísla:

V období od 21. 12. 2000 do 10. 6. 2004 se konalo 24 zasedání zastupitelstva kraje a bylo přijato 1007 usnesení. Kromě zasedání se zastupitelstvo sešlo na 15 seminářích, na kterých byl projednán návrh rozpočtu kraje, koncepce rozvoje dopravní infrastruktury, územní plán velkého územního celku Beskydy, ochrana vod před povodněmi, strukturální fondy EU, koncepce zdravotní péče a sociálních služeb, změna právní formy nemocnic a další témata. Od 4. 1. 2001 do 9. 9. 2004 se konalo 46 řádných a 78 mimořádných schůzí rady kraje a bylo přijato 3811 usnesení. Zastupitelstvo zřídilo 10 výborů a pravidelně projednávalo zprávy o jejich činnosti. Rada zřídila 5 komisí. V souladu s jednacími řády výborů a komisí funkce členů výborů a komisí zaniká ukončením hlasování ve druhý den voleb, tj. 6. listopadu t. r. ve 14.00 hodin. Rada zřídila 103 pracovních skupin k řešení konkrétních úkolů stanovených radou, z toho 69 pracovních skupin stanovený úkol vyřešilo a svou činnost ukončilo, 34 pracovních skupin ve své činnosti pokračuje. Zastupitelstvo předložilo Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky 3 návrhy zákonů. Zastupitelstvo vydalo dne 15. 3. 2003 obecně závaznou vyhlášku kraje, kterou se vyhláší závazná část územního plánu velkého územního celku okresu Opava. Rada vydala 10 nařízení kraje, z toho 7 na úseku požární ochrany, 2 na úseku životního prostředí a 1 na úseku silničního hospodářství. Právní předpisy kraje jsou vyhlášovány ve Věstníku právních předpisů Moravskoslezského kraje. Jedním z nejdůležitějších úkolů zastupitelstva a rady je sestavení a schválení rozpočtu. Rozpočet byl vždy sestaven jako vyrovnaný a hospodaření kraje skončilo v letech 2001 až 2003 přebytkem, hospodaření roku 2004 není dosud uzavřeno. Skutečná výše rozpočtu v jednotlivých letech činila (v tis. Kč):

rok	příjmy	výdaje– –výdaje	příjmy minulého roku	zapojení přebytku	celkový přebytek
2001	1 810 533	1 800 904	9 629	0	9 629
2002	4 343 341	4 219 907	123 434	9 629	133 063
2003	11 940 579	11 742 988	197 591	83 063	280 654
2004	11 548 407	11 808 702	-260 295	274 994 *	

Za rok 2004 jsou uvedeny údaje k 31. 7. 2004. Zastupitelstvo v letech 2002 až 2004 projednalo závěrečný účet obsahující údaje o hospodaření předchozího

roku, vždy s vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením bez výhrad. Zastupitelstvo zřídilo 2 peněžní fondy:

1. Zajišťovací fond, určený pro financování mimořádných, nepředpokládaných a neočekávaných výdajů v souvislosti se škodlivým působením sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také haváriemi,

2. Regionální rozvojový fond za účelem vytvoření účelových zdrojů pro financování rozvojových projektů a dotačních titulů, vč. podpor regionálního rozvoje v jednotlivých oblastech.

Rozpočet Zajišťovacího fondu je pro rok 2004 stanoven ve výši 61.488 tis. Kč, rozpočet Regionálního rozvojového fondu je stanoven ve výši 45 000 000 Kč.

Kraj je k 1. 9. 2004 zřizovatelem 318 příspěvkových organizací, z toho: 267 v oblasti školství, 7 v oblasti kultury, 1 v oblasti silničního hospodářství, 29 v oblasti sociální, 14 v oblasti zdravotnictví. Příspěvkovým organizacím byl do správy k vlastnímu hospodářskému využití svěřen dle inventury k 31. 12. 2003 nemovitý majetek v těchto pořizovacích hodnotách:

Odvětví	Budovy	Pozemky	Celkem
Školství	4 902 379 782,86	563 077 660,47	5 465 457 443,33
Kultura	162 553 602,73	17 613 673,00	180 167 275,73
Sociální věci a zdravot.	4 808 012 009,34	148 197 887,24	4 956 209 896,58
Doprava	6 179 457 264,89	2 474 830 639,49	8 654 287 904,38
Celkem	16 052 402 659,82	3 203 719 860,20	19 256 122 520,02

Kraj založil 1 obchodní společnost, a to Letiště Ostrava, a. s., a má majetkový podíl ve 2 obchodních společnostech, jmenovitě ve společnosti Koordinátor ODIS s. r. o. má podíl ve výši 31 %, ve společnosti Agentura pro regionální rozvoj, a. s., má 70% podíl. Moravskoslezský kraj v rámci převzetí Letiště Mošnov získal nemovitý majetek v celkové pořizovací hodnotě 1 377 133 tis. Kč.

Kraj je vlastníkem silnic II. třídy v délce 776 km a silnic III. třídy v délce 1 937 km. Na území kraje je 767 km silnic I. třídy, které jsou ve vlastnictví státu a které udržuje Správa silnic Moravskoslezského kraje, příspěvková organizace.

Reprodukce majetku kraje byla v roce 2001 a 2002 financována především formou systémových dotací a neinvestičních dotací ze státního rozpočtu v rámci programů ISPROFIN prostřednictvím Ministerstva financí a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. V tomto období, kdy kraj dosud nebyl zřizovatelem příspěvkových organizací v oblasti sociální péče, zdravotnictví a některých příspěvkových organizací v oblasti kultury, byly tyto prostředky v celém objemu použity na reprodukci majetku kraje svěřeného do správy krajem zřizovaným školským příspěvkovým organizacím. V roce 2001 činily celkové výdaje na reprodukci majetku kraje 158,3 mil. Kč. V roce 2002 byl celkový objem prostředků ze státního rozpočtu vzhledem k úsporným opatřením Ministerstva financí výrazně nižší, a to 120,3 mil. Kč. Vzhledem k tomuto poklesu byla tato oblast výdajů posílena prostředky rozpočtu kraje v objemu cca 7,8 mil. Kč na celkový objem 128,1 mil. Kč. Po delimitaci příspěvkových organizací v oblasti sociální péče, zdravotnictví a kultury k 1. 1. 2003 (po zrušení okresních úřadů) byla reprodukce majetku kraje financována jednak z prostředků rozpočtu Moravskoslezského kraje, z odpisů příspěvkových organizací, z dotace ze státního rozpočtu na financování reprodukce majetku a formou účelových dotací ze

státního rozpočtu v rámci programů ISPROFIN. V roce 2003 bylo na reprodukci majetku kraje z těchto prostředků vynaloženo celkem 1,05 mld. Kč. Rozhodující část z těchto zdrojů představovaly dotace v rámci programů ISPROFIN ve výši cca 705,8 mil. Kč. V letošním roce je k 31. 7. 2004 na reprodukci majetku kraje vyčleněno celkem cca 807 mil. Kč. Z toho formou účelových dotací ze státního rozpočtu v rámci programů ISPROFIN je určeno pro příspěvkové organizace k tomuto datu celkem 173 mil. Kč. Oproti roku 2003 přibyl další finanční zdroj, a to dotace na financování běžného a investičního rozvoje našeho kraje, která je náhradou za neschválení novely zákona o rozpočtovém určení daní. Z této dotace bylo pro financování reprodukce majetku kraje vyčleněno celkem cca 245 mil. Kč. Mimo výše uvedené zdroje byly v předmětném období v Moravskoslezském kraji realizovány akce v oblasti výstavby, rekonstrukcí, oprav a údržby silniční sítě II. a III. tříd financované z prostředků Státního fondu dopravní infrastruktury. Z těchto prostředků bylo vyčleněno celkem 1575,8 mil. Kč, z toho 1228,7 mil. Kč na opravy a udržování a 347,1 mil. Kč na výstavbu a rekonstrukce silniční sítě. K finančně nejnáročnějším oblastem patří bezesporu Program rekonstrukcí mostů, na který bylo v uvedeném období vynaloženo celkem 168,8 mil. Kč.

(Upraveno a zkráceno, úplné znění na internetových stránkách www.kr-moravskoslezsky.cz)

FINANČNÍ PROSTŘEDKY Z ROZPOČTU OBCE NA PODPORU NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ, SKUPIN, KLUBŮ I JEDNOTLIVCŮ

Dovolujeme si připomenout, že v závěru loňského roku zastupitelstvo obce přijalo „Všeobecné zásady pro přidělování finančních prostředků z rozpočtu obce Dobrá“. Zásady byly v plném znění zveřejněny v lednovém zpravodaji, najdete je i na internetových stránkách obce. Podle těchto zásad mohou zájemci za stanovených podmínek získat finanční příspěvek z rozpočtu obce k podpoře činností na úseku sportu, kultury, práce s mládeží. Bližší informace získáte na finančním odboru, nejzazší termín pro podání žádosti je 31. leden 2005.

Pro informaci uvádíme přehled žadatelů, kteří obdrželi příspěvek v roce 2004.

Žadatel	Žádá na	Schváleno
1. Český zahrádkářský svaz	náklady výstavy k 50. výročí založení	5 000
2. Klub seniorů — důchodců	2 zájezdy	12 000
3. Svaz tělesně postižených	1 zájezd a mikulášské posezení	7 500
4. Schola P. Marie Dobrá	nákup aparatury	10 000
5. SHD — Mladí hasiči Dobrá	školení, odborná příprava dětí	6 000
6. Amatérský soubor mladých RADOST	cestovné, dopravu, bydlení a stravování souboru na 2 zájezdech	36 000
7. Myslivecké sdružení Vrchy Dobrá–Pazderna	nákup krmiva pro zvěř	5 000
8. Český svaz včelařů	léčivo a ochranné pomůcky	5 000
9. Junák, Skauti Dobrá	sport. potřeby, vymalování klubovny, materiál	5 000
10. Nadace Betlém — ochrana nenarozených	rekonstrukce objektu	5 000

11. SKP Policie ČR, JUDO	doprava, startovné, nájem tělocvičny, ceny, zajištění turnaje "Pohár starosty Dobré"	5 000
12. TJ Sokol Dobrá, stolní tenis	stojánky na sítky, míčky, startovné	3 000
13. TJ Sokol Dobrá, fotbal	nájem tělocvičen, přeprava, sport. potřeby, doprava na turnaj do Francie	50 000
Celkem		154 000

NA OBEČNÍM ÚŘADĚ JE BOMBA!

Úterý 26. října 2004, slunečný podzimní den, který lze příjemně strávit. Je 14.50 a jen pár hodin po otevření nové dálnice. Těšíme se domů, když tu se ozve: „Okamžitě opusťte budovu, je hlášeno uložení bomby v budově!“ Nekompromisní policisté nás důrazně vyzývají k opuštění budovy. Všichni nevěřícně, většinou se shovívavým úsměvem, si říkáme: „co je to za vtip?“ Disciplinovaně se shromažďujeme na parkovišti před budovou — pracovníci obecního úřadu, kadeřnictví, pedikúry, fota, autoškoly, textilu, pošty, lékárny, opravny jízdních kol a květinářství spolu s nechápajícími zákazníky a několika přihlížejícími dětmi, pro které je celé dění nevídanou atrakcí. Policisté páskou ohraničují prostory, za něž už nikdo dál nesmí a hlídají celý prostor. Co se bude dít?

Postupně se dovídáme, že anonym telefonicky nahlásil ve 14.45 na tísňovou linku policie výhrůžku uložení bomby v budově obecního úřadu. Nezbyvá nám než čekat na příjezd policisty se psem speciálně vycvičeným pro hledání výbušnin pro Krajskou správu Severomoravského kraje jediným. Kolem 16.00 skutečně z Ostravy přijíždí policista a pes Stív a počínaje knihovnou pečlivě prohledávají místnost po místnosti, jestli se zde nenachází výbušnina. Kolem 17.30 prohlídkou pošty celé „drama“ končí, poplach byl naštěstí planý, jednalo se tedy pouze o špatný vtip. Na parkovišti zbylo pár naštvaných, kteří se vypravili do lékárny, kadeřnictví, knihovny nebo na poštu. Za chvíli bude tma. Není škoda promarněných chvil tolika lidí, kteří mohli být užiteční jinde? Na místě byla 4 auta s 8 policisty z Dobré, Frýdku–Místku a Ostravy a hrdina dne, pes Stív s psododem. Není jasné, proč bylo výbušninou vyhrožováno právě v den zprovoznění „obchvatu“.

Drahomíra Gongolová

PRÁVNÍ SLUŽBA PRO OBČANY

Mgr. Pavel Szkandera bude poskytovat právní poradnu v listopadu a prosinci od 16 do 18 hodin:

10. 11., 24. 11., 8. 12., 22. 12. 2004

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V DOBRÉ INFORMUJE:

ADOPCE OPIČKY HOPE

Již pátým rokem jsme adoptivními rodiči samičky šimpanze Hope v Zoologické zahradě Ostrava. Žáci naší školy přispívají finančně alespoň symbolicky na stravu této opičky a v letošním roce vybrali společně s učiteli 3650 Kč.

Za odměnu mají žáci do zoo volný vstup . Největší radost z návštěvy mají tradičně ti nejmladší, kteří nikdy neopomenou naši chráněnkyni donést banány. Zoologickou zahradou nás provází ošetřovatelé, kteří zajímavě vyprávějí o zvířatech, a velkým zážitkem je i to, že si děti mohou samy nakrmit žirafy.

13. října 2004 se v zoo uskutečnil již 3. ročník DNE SE SPONZORY, který proběhl ve výukovém pavilonu a v celé zoo. Pro sponzory byla připravena prohlídka zoo a jejich nejnovějších přírůstků. Pracovníci seznámili návštěvníky se změnami, kterými zoologická zahrada prošla, a také s její blízkou budoucností. Za naši školu se zúčastnili této akce 2 učitelé přírodopisu se 3 žáky.

PASOVÁNÍ PRVNÁČKŮ

S radostí Vám oznamujeme, že 21. října 2004 bylo všech 41 záčků prvních tříd pasováno do žákovského stavu ZŠ Dobrá. Během slavnostního odpoledne předvedli svým rodičům, prarodičům, učitelům a hostům, že se za dva měsíce školní docházky už něco naučili a že mají právo se stát právoplatnými žáky naší školy. Pasovací ceremoniál v sametovém taláru, sovou — znakem moudrosti, velikou tužkou a prastarou knihou skvěle zvládly paní ředitelka a paní zástupkyně, ale především nesmírně napjaté děti.

(Více informací o naší základní škole www.dobra.cz/zs)

Mgr. Radka Otipková

CO NÁS TRÁPÍ A ZLOBÍ...

V naší obci stále žijí lidé, kterým vadí podnětné prostředí a pěkné věci. Během prázdnin si pracovníci školy dali velkou práci s renovací naší informační skříňky. Rodiče žáků a nejen oni se zde pravidelně dozvídají, co chystáme, co je u nás nového, mohou se podívat i na obrazový materiál. 18. října jsme zjistili, že skříňka je poničená, sklo rozbité. A nezůstalo jen u toho. V přízemní třídě byl nalezen kámen, kterým někdo rozbil velké okno. Žáci se museli stěhovat z hodiny na hodinu do jiných tříd až do doby, než okno bylo zaskleno. Ve třídě totiž byla zima. Děti měly značně ztíženou situaci.

Obě události dostala k prošetření policie. Proč o tom píšeme? Není to zdaleka první případ, kdy došlo k poničení majetku školy a našeho zřizovatele obce. Na pozemku kolem školy se ve večerních hodinách scházejí skupinky mladých lidí, kterým asi devastace a ničení tvoří hlavní náplň jejich volného času. Je nám to líto. Poškození konec konců nejsou jen zaměstnanci školy, kteří musí vynaložit námahu na odstranění škod, ale také naši žáci, možná příbuzní některých ničitelů. Peníze, které musíme totiž dávat na neustálé opravy, by dětem mohly zpříjemnit prostředí ve škole, nebo by se za ně mohly zakoupit nové pomůcky.

Mgr. Eva Nováková

Co bychom mohli vědět o minulosti Dobré

Mezi lidmi se proslýchá, že Dobrá má mít v příštím roce výročí — 700 let od vzniku obce. Není to ale tak zcela pravda, i když si tuto událost budeme v našem *Zpravodaji* pravidelně připomínat. Na úvod malý přehled nejdůležitějších událostí v naší obci od prvopočátku.

asi 1305 První zmínka o Dobré je v seznamu obcí platících desátky vratislavskému biskupství. Mezi jinými je uveden tento záznam: „*Item in Dobrocze-micza*“ (tzn. „též z Dobré Zemice“; Dobrá Zemice je původní název Dobré). Le-topočet není přesný, listina, kde je poprvé Dobrá zmiňována, byla sepsána v letech 1302—1313, rok 1305 se zdá pouze za nejvíce pravděpodobný.

Všeobecně je Dobrá považována za mnohem starší, čemuž odpovídá její pojmenování. Historikové tvrdí, že „vznikla pravděpodobně ve 13., ne-li již ve 12. století“ (tj. před rokem 1200). Možná již od 13. století byla samostatným (alodním) statkem ve vlastnictví slezského rytířského rodu Vlčků z Dobré Zemice. Ti jsou u nás poprvé písemně doloženi v roce 1414 (Jan Vlček). Jim patřila Dobrá asi až do poloviny 16. století.

Dobrá byla odpočátku rozměrná, o rozloze více jak 600 hektarů, což odpovídá 25 franckým lánům. Tolik měla osedlých (sedláků) a nejméně 5násobek obyvatel (asi 130—150). Každý sedlák měl dva lány; ty se táhly od usedlostí stojících u cesty za Vrchy až k hranicím s Pazdernou a od obce na západ k městu až po dnešní městský hřbitov. K obci patřil les (na hranicích Pazderny, Nových Dvorů a Bruzovic) a obecní pastviny (Skotňa, po levé straně cesty na Pazdernu.)

Okolí Dobré: Frýdek se prvně vzpomíná až v roce 1375. Na místě zámku stál ale strážní hrádek a v okolí Komenského sadů (naproti ČSOB) tržová ves Jamnice. Na druhé straně Ostravice stál hrádek Štandl, pod ním městečko Frýdeberk, předchůdce Místku, a přes řeku vedl pod frýdeckým hrádkem brod. Z ostatních obcí jmenovaných v listině zároveň s Dobrou byly v okolí pouze: Skalice, Lhota (asi Nižní Lhoty), Raškovice, Lubno, Vratimov, Bruzovice a možná Staré Město. Ostatní vznikly později.

1447 První zmínka o farním kostele, již tehdy snad zasvěceném sv. Jiří. V té době se klučil les pro novou vesnici, Nošovice.

1450 Dobrá patřila spolu s 12 okolními vesnicemi do tzv. manského okrsku frýdeckého, jež k frýdeckému panství sice nepatřily, ale byly povinny vojenskou službou v případě válečného nebezpečí.

1467—1557 se uvádějí Vlčkové z Dobré Zemice; mezi léty 1557—1573 prodali či jinak postoupili Dobrou frýdecké vrchnosti.

1571 První zmínka o učiteli, je jím Jan Měkota z Pardubic.

1573 Frýdecké panství včetně Dobré bylo prodáno těšínským knížetem Václavem bratrům Matyáši a Jiřímu z Lohova.

Do roku 1580 se obec rozšířila o další 4 grunty (statky) a ne náhonu přibýly dva mlýny. V Dobré byl kovář a zřejmě i hospoda.

Rok 1580 je pro Dobrou důležitý: frýdecká vrchnost se rozhodla sepsat všechny povinnosti poddaných a výnosy z panství. Tak vznikl urbář, který se zachoval dodnes. **Tím vlastně začíná naše „kronika“**, poněvadž od tohoto roku víme o Dobré velké množství podrobností. Spolu s urbářem se zachovaly i další písemnosti: Gruntovní knihy (od 1616), další dva urbáře (1636 a 1664), matriky narození (1652), sňatků a úmrtí (1699) a od 18. století značné množství jiných archivních materiálů.

1580 Nejstarší urbář (výčet povinností obyvatel vůči vrchnosti), v němž je popsána i Dobrá. Ta měla 29 selských usedlostí, z toho fojtství bylo volné (svobodné, jeho majitel nemusel konat pro vrchnost roboty a odvádět naturálie, jen peníze). Ostatní odevzdávali o sv. Jiří peníze, o sv. Václavu slepice, pšenici, rež (žito) a oves. Mimo to dva mlynáři platili ze mlýna, třetí z „pilného“ mlýna (byl spojen s pilou na jeden pohon). Obec platila též za pastvíska.

Do roku 1580 vznikly nebo byly přiřazeny k frýdeckému panství další obce, takže v tomto roce jich bylo 22. Mimo Frýdek a Dobrou Zemici Lískovec, Sedlišťe, Bruzovice, Pazdernu, Vojkovice, Nošovice, Nižní Lhoty, Vyšní Lhoty, Raškovice, Skalice, Janovice, Lubno, Pržno, Baška, Staré Město.

1603 Z panství se museli vystěhovat nekatolíci, protože nová vrchnost byla katolická a nekatolíky nestrpěla.

1615 Založena Morávka.

1616 Mlýn s pilou (bývalá „továrna“, pak vojenská posádka) koupila vrchnost. Sedláci z Dobré, Nošovic, Nižních Lhot, Vyšních Lhot a Raškovic byli povinni vozit na ni kmeny k řezání na trámy.

1636 Urbář sepsaný při prodeji panství pánům z Oppersdorfu; v něm je o Dobré psáno, že má už 33 usedlostí.

Frýdecký hrad byl přestavován na zámek, což trvalo až do roku 1641.

1640 Na návsi nechal postavit hrabě Jirí z Oppersdorfu špitál (chudobinec) pro 12 osob. (Budova stála až do roku 1963 naproti školy, dnes jsou na jejím místě památníky obětem válek.)

Na Prašivé postaven kostel z jedlového dřeva. Založena Krásná.

1652 Založeny matriky narozených, oddaných a zemřelých (zachovaná je jen matrika narozených).

1660 Založeny Panské Nové Dvory. Byly vklíněny mezi Frýdek a Dobrou, která tím přišla o kus panského lesa.

1664 V „Urbariu“, třetím urbáři, se uvádí fojtství, volenství (svobodný grunt) a dalších 18 sedláků, 9 zahradníků (rolníků s menším lánem), 4 chalupníci s polem a 12 chalupníků bez pole (tj. 47 usedlostí) a neznámý počet hoferů (kormovníků, kteří žili u sedláků a neměli ani vlastní chalupu). Grunty se nesměly dělit mezi potomky, to znamená, že obyvatel přibýlo tolik, že potomci, kteří nedělili, zchudli nebo byli odbytí malým kouskem půdy.

Obec dobrozemska platila vrchnosti ve Frýdku poplatek z pastvin. Vzpomíná se rybníček (při cestě na Pazdernu), kostel zasvěcený sv. Jiří, špitál pro 12 osob, olejovna na mlýnské strouze, les Nové Bahno táhnoucí se od rybníka na Nových Dvorech až k Pazderně. V nich rostly lípy, jedle a smrky. Mlýnský náhon z řeky Morávky poháněl dva mlýny Baranovy (z toho jeden s pilou) a Pastorkův. V náhoně jsou pstruzi, mřínky a jiné ryby.

Při pile jsou mimo dřevo, které se odevzdává vrchnosti, trámy, rozličné desky a odkorky, jež se prodávají.

Sedláci byli povinni podle „Urbaria“ vykonávat roboty pro vrchnost jak s koňmi, tak jen pěšky „jak mnoho se jim rozkáže“.

Zahradníci robotují pouze pěšky a podle ustanovení z roku 1639 odevzdávají $\frac{1}{17}$ z výmlatu a předou $\frac{1}{2}$ štuce příze.

Odevzdává se stálý plat (tj. o sv. Jiří a sv. Václavu za vepře, za hlásky novoletní a svatojanské), pak pšenice, rež (žito), oves; dále 139 slepic, 594 vajec, poplatky od pasení o sv. Jakubu, od hoferů, plat z olejnice a olej, plat z pily.

U dolního mlýna, který patří k volenství, byla olejovna, z níž platil Pavel Pastorek vrchnosti 1 rýnský a odevzdával ročně 4 kvarty (2,8 litru) lněného oleje. Lněná semínka se vytloukala a drtila. Len se pěstoval na polích směrem k Bruzovicím, kde se na větrných stráních sušil v dřevěných pazdernách. Po nich dostala jméno obec Pazderna.

1681 Položen základní kámen ke zděnému kostelu. Stavba byla dokončena v roce 1686.

1682 Farář Adam Maxmilián Gilin se utopil v kočáře, když jel z Místku brodem přes rozvodněnou Ostravici.

1683 Těšínskem a Dobrou prošlo 20 000 vojáků z Polska na pomoc Vídni z tureckého obležení.

1688 Úplně vyhořel Frýdek.

1699 Zachovány všechny matriky narození, sňatků a úmrtí.

1715 Na Frýdecku zbojnil Ondráš. Přepadával bohaté kupce a obíral je o peníze a zboží, které pak prý rozdával chudým. Nebyl nikdy polapen, ale zabil jej ve sviadnovské hospodě jeho druh Juráš. Ondráš přebýval i v Dobré u své sestry Magdaleny, provdané Brantálové, a tančil prý v panské hospodě vrchnosti na zlost (dřevěnka, bývalý hostinec stojí dodnes, č. p. 106).

1719 Posvěcen kostel.

1717—1720 Zřízen panský dvůr — folvark (dnes areál Oráče a sýpky). Frýdecký pán, hrabě Pražma, vyhnal 5 špatně hospodařících sedláků ze svých gruntů, jejich pole spojil a nechal postavit panský dvůr. Ten byl tvořen kanceláři v přízemí a bytem šafáře v patře. Ke dvoru patřily hospodářské budovy, chlévy a sýpka. Do ní se naváželo obilí z panských polí. Na nich byli nuceni pracovat poddaní zemědělci zdarma a na své náklady, ale všechny zisky plynuly na zámek. Ve dvoře byla také povinna zdarma pracovat nedospělá mládež. Prvním správcem dvora byl šafář Jan Volný, prvním drábem, který hlídal na poli robotníky, byl Jura, zvaný Hajdušek. Před folvarkem býval rybníček. Sýpka je situována k tehdejší hlavní cestě, která vedla ve směru od Špice, podél hřbitova (dnes park) k panské hospodě (č. p. 106), kde byla křižovatka cest k Nošovicím (podél řeky), do Vojkovic a Těšína (Podhůrkami) a na Pazdernu.

1723 Podle karolinského katastru byly v Dobré 3 mlýny, rybník, 400 ovcí, 192 krav a 30 vepřů. Dobytek patřil 45 sedlákům a zahradníkům, 19 domkařům, 3 podruhům a pasákovi vepřů.

1766 Dobrou navštívil císař Josef II. Nechtěl se účastnit slavnostního uvítání ve Frýdku, a tak ujel oklikou do Dobré, kde jej na fojtství hostila stará služka, neboť fojt byl tou dobou na císařovo uvítání ve Frýdku...

1770 Grunty a chalupy byly úředně očíslovány. Dobrá měla 116 čísel popisných. 1—104 podél cesty (1—48 po pravé straně, 49—63 chalupy na Hurkách a při cestě na Pazdernu a 64—105 po druhé straně cesty), 106 byla panská hospoda, 107—109 mlýn u řeky, 110—116 chalupy mimo zástavbu u Nošovic, na Podlesí a na při cestě na Pazdernu.

1771—1779 Zúrodňován Kamenec podél řeky.

1771 Do Dobré přišlo z rozkazu vrchnosti husarské vojsko, aby udělalo pořádek se vzbouřenými sedláky. Místo poslušnosti ale narazilo na ještě větší odpor; sedláci se odvážili srotit se na zámekém nádvoří a vzdorovat hraběti Pražmovi. Husaři ale obsadili zatím doberským sedlákům grunty, vyjedli je a chovali se k nim povýšeně a nešetrně, takže se nakonec poddali.

1778 Škola v Dobré je na spadnutí; brzy začala stavba nové školy (zbořená v roce 1908, stála mezi školní budovou a cestou).

1782 V Dobré a na Frýdecku povstali sedláci proti vrchnosti. Největším organizátorem neposlušnosti a mluvčím byl Ondra Mucha z Dobré (č. p. 140). Opoovážil se vzdorovat hraběti Pražmovi na zámku a dokonce se odvážil se svou stížností k císaři Josefu II. do Vídně. Povstání bylo rozehnáno vojskem, a protože byly žně a sedláky nemohli uvěznit, byli provinilí odsouzeni k práci v okovech na panském poli zdarma a výrostci a lidé bez robotních povinností byli potrestáni 25—50 ranami karabáčem. K 14denní práci v železech byl potrestán i představený obce Josef Kocich a byl mu odebrán, jako „nespolehlivému buřiči“ úřad fojta. Mlynář Josef Šebesta byla ale uvězněn na tři dny o chlebě a vodě.

1782—1787 Z Frýdku do Těšína byla stavěna nová, tzv. císařská silnice spojující Vídeň s Haličí. Byla určena především pro přesun vojska a poštovní dopravu. Na úseku přes Dobrou byli povinni zdarma pracovat sedláci z Dobré, na úseku Frýdek—Dobrá a Dobrá Horní Tošanovice pracovali sedláci z okolních obcí. Naváželi z řečiště štěrk a kameny, těmi byla cesta dlážděná. Největší zdržení měla právě stavba cesty přes obec, protože byla dokončena až nakonec, v roce 1787. Je to ta silnice, po které se jezdilo až do 26. října letošního roku.

1786 Josef II. nechal vypracovat tzv. josefínský katastr. Dobrá je v něm rozdělena na 23 dílů a veškerá půda rozparcelována, označená 982 pořadovými čísly. U každého označeného dílu byla uvedena výnosnost a předepsaná daň. Čísel popisných bylo toho roku 139. Díly obce byly nazvány takto:

I – Dulni Ves, II – Hurní Ves, III – Hurní zahumni, IV – Břih na Kamencu, V – Hrabina, VI – Rovno, VII – Mlynkova, VIII – Hruštičky, IX – Staroměstska, X – Hranično, XI – Sofirňok, XII – Skalnito, XIII – Borek, XIV – Dulni Zahumni, XV – Předevsi, XVI – Bažina, XVII – Břehuvky, XVIII – Vrchy, XIX – Obecno, XX – Oborno, XXI – Nošovsko, XXII – Hurky a XXIII – Podhurky.

Protože stavbou císařské cesty se ocitla panská hospoda stojící za obcí bezúčelná, byla přestěhována do nové zděné budovy vedle panského dvora (Oráče) kde je vstup ze silnice na sokolské hřiště.

Císařské nařízení poroučelo každé obci mít stříkačku na hašení ohně, každé stavení žebříky, koše na vodu, hák a lucernu.

1787 V Ostravě byla vybudována první jáma na těžbu uhlí. Stavěl ji hrabě Vlček z Dobrézemice ze starodávného doberského rodu.

- 1774—1795** Postaveny desítky nových dřevěných chalup, hlavně na Hurkách, které se staly „sídlištěm“, poněvadž jejich obyvatelé byli bezzemky.
- 1797** Frýdecké panství prodali Pražmové arcikněžně Marii Kristýně; až do roku 1918 byli majiteli zámku Habsburkové.
- 1800** Dobrou projížděl ruský generalissimus Alexandr Suvorov.
- 1804** Dobrá je popsána cestovatelem Kniefelem takto: „...je 1/2 míle východně od města a poštovní stanice Frýdek. Obyvatelstvo mluví slezsko–moravsky. Lze tu pěstovati žito a oves...“.
- 1805** Války s Napoleonem se přenesly na naše území. Dobrou procházejí četné pluky vojsk z Polska, Haliče, Ruska.
- 1806** Dobrou zachvátil mor; onemocnělo 232 obyvatel a 56 jich zemřelo. Františku Ochmanovi zemřela manželka i všichni tři synové.
- 1809** Války s Napoleonem doléhají i do Dobré. Pro raněné vracející se z bojišť byl zřízen ve dvoře (u Oráče) špitál.
- 1812** Na poděkování za ukončení války byla postavena na hranicích Dobré a Nošovic kaplička (stojí dodnes). (Války ale pokračovaly až do roku 1815.)
- 1816** Postavena věž kostela. Poněvadž Dobrou táhla právě v tu dobu ruská vojska vracející se z válek s Napoleonem, říkalo se jí „ruská věž“.
- 1818** Car Alexandr I. vracející se o Vánocích do Ruska se pomodlil v našem kostele a nechal se vyzpovídat farářem P. Kulhánkem. Obdaroval ho za to zlatým penízem, který se ukazoval v kostele za rámem obrazu ještě před 50 lety.
- 1836** Pořízena katastrální mapa Dobré. Je velmi podrobná a jejího podkladu se používalo ještě po 2. světové válce. Jsou na ní vyznačeny všechny stavby, cesty, potoky a řeka, jakož i veškeré pozemky. Z mapy vyčteme, že v Dobré byly zděné budovy jen tyto: kostel, fara, škola, špitál, panský dvůr, nově postavený dům naproti Oráče (č. p. 188), jeden domek na Hurkách a hospodářské stavení na statku č. p. 4. ve Staré dědině.
- 1842** Postavena nová, dvoutrídňá patrová škola. Stojí dodnes (naproti kostela, jsou v něm prodejny železářství a papírnictví). V této škole učili dva učitelé všechny děti z Dobré a okolních obcí až do roku 1908. Dosavadní škola u cesty byla změněna na chudobinec.
- 1848** Zrušením poddanství byla zrušena i panství. Dobrá je podřízena okresnímu hejtmánství a okresnímu soudu. V čele obce je místo fojta volený starosta (burmistr); prvním starostou Dobré byl Jan Švanda.
- 1862** Zřízena cihelna na skotni při cestě na Pazdernu. Na stavbu továrny bylo vypáleno 8600 cihel.
- 1866** Prusko–rakouská válka. Oddíl pruského vojska vedeného uherským generálem Klapkou táhlo přes Dobrou. Naši ševci museli na obecní náklady darovat vojákům 30 párů bot.

- 1868** Zrušen panský dvůr. Do kancelářských místností byl přestěhován arciknížecí hostinec ze sousední budovy, která byla zbourána (dnes sokolské hřiště).
- 1869** František Krus začal provozovat kupecký krám (později nákupní středisko) konkurující židu Blochovi.
- 1870** Byla Albertem Lichtensternem dostavěna a opatřena stroji továrna a bělidlo („Bleich & Appretursfabrik“) na apretaci, konečnou úpravu bavlněných látek. Továrna byla zrušena až v roce 1941, donedávna vojenská posádka.
- 1873** Náš „vzorný učitel“ Jan Wojnar byl vyznamenán stříbrným záslužným křížem s korunou a ministerstvo zemědělství mu udělilo stříbrnou medaili.
- 1877** Vyhořely hospodářské budovy bývalého arciknížecího dvora — stodoly a sýpka. Ta byla znovu zastřešena, ale po dřevěných budovách zůstaly jen zděné pilíře (poslední byly zbourány až před 15 lety).
- 1878** Zřízena dílna na výrobu židlí v patře bývalého dvora (nad nynější restaurací Oráč). Židle vyplétaly rákosem i malé děti. Výplety se nedělaly na místě, ale lidé si práci brávali domů. „Stolkárna“ byla zrušena až za 1. světové války.
- 1884** Zřízen obecní hostinec (Obecník) v bývalé Blochově hospodě.
- 1885** Postavena kaple P. Marie u kostela.
- 1886** Vyměřována trať spojující Moravská města“ (Kojetín—Kroměříž—Hulín—Holešov—Bystřice—Valašské Meziříčí—Frenštát—Frýdlant—Frýdek—Těšín—Bílsko).
- 1887** Postavena nádražní budova. Téměř nezměněná se zachovala dodnes.
- 1888** 1. června jel přes Dobrou z Frýdku do Těšína první vlak.
Obchodník Pastor si otevřel obchod smíšeným zbožím na č. p. 15
- 1889** Zřízena poštovní stanice v domě č. p. 25 (bývalý špitál z roku 1640) naproti školy (dnes na tom místě pomníky padlých). Poštmistrem František Krus.
- 1891** Obcí zakoupena stříkačka („fajeršprica“) k hašení požárů.
- 1892** Kupec František Pánek pozvedává české sebevědomí v Dobré, která byla v rukou německy smýšlejících odrodilců a židů:
11. září je jím založen Sbor dobrovolných hasičů;
zakládá pojišťovnu Slávii;
Otevírá kupecký krám (mezi bývalým Krusovým obchodem a řeznictvím p. Matery; budova stála až do rozšiřování nákupního střediska) s levným zbožím a s obsluhou mluvící vytríbenou češtinou.
- 1893** Josef Theimer otevřel na Hurkách pekárnu (č. p. 164).
- 1894** Kupec Josef Mokryš otevřel obchod smíšeným zbožím (za nynějším Bistrem U Klimků).
První pohřeb na novém městském hřbitově.
- 1895** Od prosince vycházejí Noviny Těšínské, první regionální týdeník (zanikly za 1. světové války). Mnoho článků v nich je o Dobré a okolí.

1896 Do Dobré se přistěhoval bývalý vojenský lékař MUDr. Vítězslav Možíšek, rodák z Bruzovic. Léčil až do roku 1945 a do jeho rajonu spadaly všechny obce až po hranice se Slovenskem. Dojížděl k nemocným bryčkou; ordinaci měl do roku 1907 na č. p. 201 (před železničním přejezdem na Nošovice). Pacienti platili za úkony a léky podle svého stavu. Méně majetní měli značné slevy a chudáky léčil i zdarma. Byl náruživý myslivec.

1897 Při nástupu nového učitele na naší školu se píše, že „školské poměry byly tou dobou neutěšené“ — ve dvou třídách bylo 325 školou povinných žáků. Učilo se ve dvou odděleních na dvě směny a ještě byla část dětí v Gongolově statku na č. p. 15 ve Staré dědině.

1898 17. dubna byla založena místní záložna, spořitelna („rajffisenka“) z popudu kupce Františka Pánka. Ihned se přihlásilo 70 obyvatel.

Na Prašivé se konal velký česko–polský tábor lidu za rovnoprávnost obyvatel Těšínska sužovaného německými nacionalisty.

Kupec Josef Mokryš si postavil na místě dřevěnky nový obchod (dnes Bistro U Klimků).

18. července v naší obci přenocoval dragounský pluk č. 2.

Náš farář Jan Kittrich byl vyznamenán rytířským křížem řádu Františka Josefa I.

1899 Byla vydána první pohlednice Dobré. Je barevná, malovaná kreslířem, s celkovým pohledem na obec, školu, kostel a kupecký krám Jana Kruse, který ji nechal vytisknout.

Založena knihovna Místního odboru Matice osvěty lidové. 102 čtenářů přečetlo toho roku 1176 knih. Knižní fond činil 150 knih.

1900 Zrušeny zlaté a krejcary a zavedeny koruny a halěře. Koruna = 100 halěřů.

Obchod si zřídil David Steinhauer naproti Oráče, č. p. 188

O Vánocích bylo sehráno v Dobré první ochotnické divadelní představení ve „stolkárně“.

Obchodník Jan Krus prodal první kolo.

20. stoletím budeme pokračovat příště.

Rostislav Vojkovský, kronikář

Sto let hasičské zbrojnice

Letos uplynulo 100 let, kdy byla postavena hasičská zbrojnice. Když byl v roce 1892 založen Sbor dobrovolných hasičů, po Sedlišťích první na Frýdecku, chybělo hasičům skladiště. Nová stříkačka z roku 1893 a veškeré nářadí nutné ke zdolávání ohně bylo prozatímně uloženo v uvolněných místnostech arcikníže-cího hostince Aloise Brumovského (dnes Oráč). V kronice je o tom tato zpráva:

„Po dvanáctiletém trvání vyhověla obec žádosti hasičského sboru a vystavěla krásné skladiště nákladem 5338,58 K (korun), na které může být hasičský sbor vždycky pyšný. Největší zásluhu o tuto stavbu získal si p. starosta Karel Moškoř, který k tomu přihlížel, aby skladiště nejenom ke kráse v obci, ale zvláště k užítku hasičského sboru sloužilo. Svěcení skladiště a nově pořízené stříkačky konalo se v neděli 23. října 1904. Hasičská zbrojnice byla postavena v létě a na

Hasičská zbrojnice a střed obce za 2. světové války.

počátku podzimu na místě, kde stála dosud obecní chalupa č. p. 31, tak zvaný »pastušek«, v níž byla obecní věznice a která byla za tím účelem zbourána. V nové hasičské zbrojnici byla tedy jedna místnost v zadu určená pro obecní šatlavu, do níž byli zavíráni rušitelé nočního klidu a podobní delikventi. Dvě světnice byly jako byt, a ten byl pronajat Václavu Sedláčkovi, holiči, který si zde otevřel officínu s holírnou.“

Zbrojnice měla stát původně na sokolském hřišti. „Žádost o postavení nové hasičské zbrojnice byla znesena při založení sboru před 12 lety. Jelikož obec nechtěla hasičskému sboru dát přiměřený pozemek, byla před 4 lety (27. května 1900) podána žádost k c. k. okresnímu hejtmanství do Těšína, aby ráciho zbrojnici vystavit nebo místo vykázat. Přišla ale odpověď, že obecní zastupitelstvo ponechalo hasičům místo u císařské silnice o rozloze 89 sáhů čtverečních (kde bývala panská hospoda a dnes je sokolské hřiště) k postavení hasičského skladu a zbrojnice. Obec ale že není schopná skladu postavit, neboť sama bude mít výdajů se stavbou školy. Teprve změnou na úřadě v posledních volbách se ledy hnuly a najednou bylo místo příhodnější i peníze na stavbu.“

Na obrázku vidíme skvostnou architekturu, která bohužel dalšími přestavbami značně utrpěla. Nejdříve byla v roce 1935 ke zbrojnici přistavěna věž. O ní se v roce 1947 praví: „Věž zbrojnice je vysoká 20 metrů, což se nevyskytuje v celém kraji včetně Ostravy; jinde jsou věže vysoké jen 10 metrů.“ Úplnou změnu však budova zaznamenala v letech 1952—1956, tedy před 50 lety. Tehdy byla zvýšena o patro, ale tak necitelně, že všechna její krása navždy zmizela... I tak je dnes již budovou památnou.

Rostislav Vojkovský, kronikář

NEBUĎME LÍNÍ, TŘÍĎME ODPAD!

Každý z nás ročně vyprodukuje průměrně 150–200 kilogramů odpadů. z toho je asi 30 kg papírů, 25 kg plastů a 15 kg skla. Zatímco v roce 1999 jsme z toho vytrídili průměrně 9,3 kilogramu, v roce 2002 to bylo 25 kilogramů. ČR se přitom EU zavázala, že toto číslo zvýší alespoň na 40 kg. Tyto materiály lze z velké části znovu použít.

Plasty se zpracovávají různými druhy technologií podle svého složení. Z PET lahví s nejčastěji vyrábějí vlákna, která se používají jako výplň zimních bund a spacáků, nebo se přidávají do tzv. zátěžových koberců. Z fólií (sáčků a tašek) se opět vyrábějí fólie a různé pytle, např. na odpady. Pěnový polystyren slouží k výrobě speciálních cihel. Ze směsi plastů lze vyrábět odpadkové koše, zahradní nábytek, zatravnovací dlažbu či protihlukové stěny u dálnic. Vytríděné sklo se vyčistí, rozdrťí a přidá do výchozí směsi k výrobě nového skla. Nejčastěji se takto vyrábí láhve na minerálky a pivo a jiné skleněné výrobky. Ušetří se při tom mnoho energie a surovin, přičemž sklo se dá takto používat vlastně donekonečna.

K získání takto využitelných materiálů je ale potřeba domácí odpad vytrídít. Podmínky pro třídění odpadů vytváří především obec. Obec Dobrá spolupracuje s firmou Frýdecká skládka a.s., která zabezpečuje svoz komunálního odpadu, separaci odpadů pomocí označených nádob a odvoz vytríděných komodit k dalšímu zpracování. V ulicích se tak můžeme setkat se zelenými (sklo) a žlutými kontejnery (plast), do kterých se ukládá sklo a plast. Na území obce Dobrá je rozmístěno celkem 38 těchto kontejnerů.

Kontejnery se sklem jsou vyvázeny jednou za měsíc a kontejnery s plastem se vyvážejí každý den. Vytríděný odpad je předáván k dalšímu zpracování (recyklaci). Veškerý odpad nashromážděný v barevných kontejnerech tak putuje na separaci do Lískovce, kde je dotřídčován na třídící lince.

Obec Dobrá je zapojena do systému EKO–KOM, která zajišťuje zpětný odběr a recyklaci odpadů z obalů. Účast v systému zabezpečuje obci pravidelné platby odměn za vytríděný odpad. Systém EKO–KOM funguje již od roku 1999. Na základě zákona o obalech vybírá od výrobců, dovozců, nebo plničů obalů poplatky za uvedení obalu na trh. Z vybraných peněz pak EKO–KOM, a.s. vyplácí obcím čtvrtletně odměnu, jejíž výše závisí na množství vytríděného odpadu. Čím více odpadů vytrídí, tím více peněz obec obdrží.

Nezbytnou podmínkou pro vyplácení odměny je předání vytríděných obalů k dalšímu využití — recyklaci. Pokud se tato zásadní podmínka poruší, obec peníze nedostane. Odměna přitom dokáže snížit náklady obce na plnění její zákonné povinnosti — třídění komunálního odpadu.

V roce 2003 občané Dobré vytrídili celkem 50,61 tun tříděného odpadu. Z toho 29,81 tun skla a 20,80 tun plastů. Finanční příspěvek za rok 2003 od firmy EKO–KOM činil 159 149 Kč.

Odměnu od této společnosti můžeme použít především na rozvoj tříděného sběru odpadů (např. nákup kontejnerů, pytlů na tříděný sběr apod.), dále na úhradu provozních nákladů na tříděný sběr (platby odpadářské firmě) nebo na informační kampaň pro obyvatele.

Pro informaci uvádíme, že v letošním roce jsme koupili 3 další kontejnery na plast a 1 kontejner na sklo celkem za 48 195 Kč.

Náklady na svoz skla a plastů z nádob na separovaný odpad a jejich dotřídění v roce 2003 byly celkem 153 774 Kč.

Připomínáme, že DO NÁDOB NA SKLO PATŘÍ:

skleněné láhve od nápojů, bílé i barevné sklo, velké skleněné střepy, skleněné nádoby, sklo by mělo být čisté, bez zátek víček a šroubovacích závěrů,

nepatří:

keramika, porcelán, kamenina, žárovky, zářivky, zrcadla, sklo s drátěným výpletem, automobilová skla.

Sklad nebezpečných odpadů

DO NÁDOB NA PLASTY PATŘÍ:

PET láhve, plastové obaly, sáčky, fólie, plastové sáčky od mléka, kelímky od jogurtů a dalších mléčných výrobků (bez kovové fólie), plastové obaly od spotřebního zboží, polystyrén, výrobky z plastů,

nepatří:

vícevrstvé obaly, kov/plast, plastové obaly znečištěné chemickými látkami, minerálními oleji.

JAK TO BYLO S LIKVIDACÍ ODPADU JEŠTĚ PŘED NEDÁVNEM?

Úvodem musíme konstatovat, že odpadu bylo především mnohem méně. Lidé se snažili zužitkovat co nejvíce: papír a železný šrot se vykupoval, zálohované lahve se vracely, staré cihly z bouráček se využily při novostavbě apod. Obchodníci používali k balení zboží často jen staré noviny a papírové sáčky na rohlíky nebyly samozřejmostí. Plastové sáčky, igelitky a PET láhve byly hudbou budoucnosti. Nejvíce odpadu bylo především v zimě, kdy se topilo. Mnozí si jistě vzpomenete, že popel se sypal na zledovatělé chodníky a ulice, zavázely se jím např. rozježděné cesty. Odpadky se zavázely kdejaké dolíky, tzv. „kověry“ (požární nádrže na vodu), také se s oblibou vozily na kraj lesa a hlavně živelně na břeh řeky. Když už situace byla neúnosná, určila obec v 80. letech jako legální skládku k ukládání domovního odpadu místo u řeky „pod kučulou“. Lidé toto nerespektovali a dále vozili odpad, jak byli zvyklí a to především po celém břehu řeky od hranic s Nošovicemi, pod železnou lávkou a až po VÚHŽ, dále do lesa a podél trati do pivovaru. Sami si jistě vybavíte další místa. Ve středu obce lidé používali popelnice, které si zakoupili a Technické služby jim je vyvážely. Později se na okrajových místech obce objevily velkoobjemové kontejnery, jejichž odvoz zajišťovala obec.

U frýdeckého lesa, v části obce Hliník, se nacházela bývalá pískovna, ve které skončila těžba. V těchto místech vznikla skládku, která však obci nepatřila a obec nemohla její provoz ovlivnit. Odpadky se vozily z Frýdku–Mítku a měly pískovnu zavézt. Obyvatelé Staré dědiny si jistě vzpomínají na desítky projíždějících a prášících

80.léta na břehu řeky? Ne, říjen 2004!

aut, ze kterých vítr rozfoukával odpadky po cestě a zahradách. Často také došlo k vznícení odpadu od horkého popela a ze skládky se několik dnů valil kouř. Ještě v 1. polovině 90. let byl les na hranicích s Pazdernou a Novými Dvory plný sáčeků, papírů a kelímků, které roznesl vítr. Po událostech v listopadu 1989 bylo proto prvořadým požadavkem Občanského fóra tuto skládku zrušit, což se, sice ne hned, ale po dvou letech podařilo.

FRÝDECKÁ SKLÁDKA, A.S. – VŠE PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Vážení přátelé.

Dovoďte, abych Vás v krátkosti seznámil s principy managementu jakosti a životního prostředí (EMS) při činnosti FS, a.s. včetně historického představení naší a.s. Frýdecká skládka, a.s. byla založena městem Frýdek–Místek a 18 obcemi Pobeskydského regionu v roce 1992. Základním posláním společnosti je komplexní nakládání s odpady, což znamená sběr, svoz, třídění, úprava a konečné odstranění prakticky všech v regionu se vyskytujících odpadů včetně nebezpečných. Důležitou fází naší práce je i zajištění koncového využití vyříděných odpadů, tj. výroba kompostu, zemních substrátů, tříděného kameniva, drenážních materiálů a dalších. Frýdecká skládka, a.s. je dynamicky se rozvíjející společnost s 85 zaměstnanci, ročním obratem 65 mil. Kč a své služby poskytuje pro cca 200 000 obyvatel s rozlohou 250 km².

Protože nakládání s odpady je vždy velice podrobně sledováno jak veřejností, tak orgány státní správy, přikročilo vedení Frýdecké skládky, a. s. k certifikaci společnosti dle norem ČSN EN ISO 9001 (jakost) a 14001 (životní prostředí). Cílem těchto snažení je zavedení takového systému řízení, který umožní poskytnutí kvalitních služeb při šetrnějším přístupu k životnímu prostředí. Současně musí být také splněny požadavky na neustále zlepšování systému v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Trvale udržitelný rozvoj je proces bezkonkurenční vzájemné spolupráce a rovnováhy mezi ekonomickými, sociálními a ekologickými aspekty lidského života. Koncepce trvale udržitelného rozvoje má za cíl vybudovat mezilidskou, mezigenerační a mezidruhovou solidaritu, která je podmínkou pro změnu myšlení lidí v tom smyslu, že je povinností všech přestat se orientovat jen na kvantitu, ale zaměřit se na kvalitu toho co děláme a jak chceme žít.

Prvním krokem k přiblížení se k tomuto principu je certifikace společnosti dle výše uvedených norem, která proběhla v prosinci r. 2003. Přihlášení se k těmto myšlenkám znamená zahrnutí požadavků na jakost a ochranu životního prostředí do systému řízení podniku z cílem soustavného zlepšování dopadu jeho činnosti na životního prostředí.

Ing. Miroslav Volný, ředitel a.s.

Nejčastější dotazy týkající se odpadů, jakosti a životního prostředí:

Co je to odpad?

Každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit (zákon č.188/2004 Sb.).

Co je to komunální odpad?

Veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání.

Co je to směsný odpad?

Složka komunálních odpadů, která zůstává po vytrídění papírů, plastů, skla, objemného odpadu, nebezpečného odpadu (příp. dalších složek). Zahrnuje i odpad z košů na veřejných prostranstvích.

Co je to separovaný odpad?

Jedná se o druhy komunálních odpadů získané odděleným sběrem (separací), které lze přímo nebo po úpravě využít. Jedná se především o odpady z papíru, plastů, skla, kovů a dalších. Svoz a dotřídování separovaného odpadu je prováděno na středisku Separace v Lískovci. Po konečné úpravě jsou tyto odpady dodávány k dalším odběratelům ke zpracování.

Kam je možno separovaný odpad uložit?

Občané odkládají tyto odpady do barevných kontejnerů umístěných ve vzdálenosti do 150 m od jejich bydliště. Právnícké osoby se sjednávají způsob a podmínky sběru individuálně s Frýdeckou skládkou, a.s.

Co je to objemný odpad?

Domovní odpad a živnostenský odpad, který vzhledem ke svým rozměrům, nebo hmotnosti nelze odkládat do běžných sběrných nádob (110, 1100 l). Např. nábytek, koberce, stavební suť, sanitární keramika apod.

Co je to živnostenský odpad?

Odpad podobný komunálnímu odpadu vznikající při činnosti fyzických osob oprávněných k podnikání nebo právnických osob s malým rozsahem výroby. Toto označení se používá většinou pro odpad z drobných provozoven a dílen na území obce. Odpad se stává součástí komunálního odpadu a je s ním běžně nakládáno v systému obce (podle zákona pouze na základě smlouvy živnostníka s obcí).

Co je to nebezpečný odpad?

Je to odpad, který má jednu nebo více nebezpečných vlastností (žíravost, výbušnost, toxicita, infekčnost, apod.). Musí být shromažďován samostatně, nesmí být smícháván s ostatními odpady.

Kam je možno nebezpečný odpad uložit?

Sběrný dvůr v areálu bývalých kasáren na Panských Nových Dvorech.
Pracovní doba: pondělí—pátek, 6.00—14.00 hod.

Mobilní sběrna nebezpečných odpadů:

Místek:

- parkoviště u kina Petra Bezruče
- parkoviště u krytého bazénu

Frýdek:

- parkoviště naproti zastávky Na Veselé
- parkoviště u Mariánského kostela

Hutnění odpadu kompaktorem

Pracovní doba: úterý—čtvrtek, 8.00—16.00 hod. Mobilní sběrna přejíždí cyklicky všechna výše uvedená stanoviště. Rozvrh je vyvěšen přímo na daném stanovišti a dále je zveřejňován ve *Zpravodaji rady města* a na www.fmskladka.cz

Přehled předmětů, prostředků a různých výrobků, které se po ukončení svojí životnosti mohou stát nebezpečným odpadem:

Předmět, prostředek, výrobek	Vzniklý nebezpečný odpad
Čistící prostředky	Pro toalety a tekuté odpady, pro sanitární keramiku, na leštění nábytku, prací a bělicí prostředky, chemikálie pro provoz a údržbu bazénů
Automobilové prostředky	Motorové oleje, autobaterie, čističe karburátorů, brzdové a převodové kapaliny, nemrzoucí směsi
Zahradnické potřeby Domácí pesticidy	Herbicidy, insekticidy, fungicidy, mořidla Prostředky pro deratizaci, protimolové tablety a spreje, repelenty a spreje proti obtížnému hmyzu
Domácí dílny	Lepidla, tmely, barvy a laky, ředidla a rozpuštědla, fotochemikálie, odstraňovače barev a laků
Elektrická a elektronická zařízení	Chladničky a mrazáky, zářivky a výbojky, obrazy a monitory
Ostatní	Přenosné baterie, rtuťnaté teploměry

Co je to EMS?

Je to součást celkového systému managementu, která zahrnuje organizační strukturu, plánovací činnosti, odpovědnosti, praktické postupy, procesy a zdroje k vyvíjení a zavádění politiky šetrné k ŽP včetně kontroly dodržování principů trvale udržitelného rozvoje společnosti. Systém EMS umožňuje spolehlivě identifikovat, implementovat a zabezpečovat požadavky ochrany ŽP, zákonů a vyhlášek, včetně aplikací preventivních metod. Výsledkem je redukce znečištění a negativních dopadů na ŽP a eliminace možných havárií.

Co je to politika jakosti a ŽP?

Politika ŽP je hnací silou procesu uskutečňování a zlepšování systému managementu ŽP společnosti. Odráží závazek vedení společnosti dodržovat shodu s platnými zákony a průběžně zlepšovat svůj environmentální profil. Je základem pro stanovení cílů a cílových hodnot společnosti. Obdobně politika jakosti vyjadřuje záměry společnosti (vrcholového vedení) ve vztahu k jakosti a je základem pro stanovení cílů jakosti.

Co to jsou cíle jakosti?

Je to konkrétní stanovení úkolů pro příslušné organizační útvary (střediska). Tyto úkoly jsou měřitelné a vycházejí z politiky jakosti.

Co to jsou programy ŽP?

Jsou to dokumenty, v nichž jsou definované jak environmentální cíle a cílové hodnoty, tak i odpovědnosti, prostředky a termíny jejich realizace.

Co jsou to environmentální aspekty?

Je to prvek činností, výrobků nebo služeb organizace, který může ovlivňovat životní prostředí.

Co jsou to normy ISO 9 001 a 14 001?

Norma ISO 9 001 specifikuje požadavky na systém managementu jakosti, a tím umožňuje společnosti prokázat schopnost trvale poskytovat produkt splňující jak požadavky zákazníka, tak i požadavky příslušných předpisů. Aplikace tohoto systému umožňuje také jeho neustálé zlepšování.

Norma ISO 14 001 specifikuje požadavky na systém environmentálního managementu tak, aby organizace umožnila formulovat politiku a stanovit cíle, které zahrnou zákonné požadavky a informace o významných environmentálních dopadech.

Významnou součástí politika jakosti a ŽP naší společnosti je spolupráce s veřejností. Proto vyzývám občany i podnikatele, aby v rámci zkvalitnění naší práce osobně, telefonicky, nebo písemně dávali připomínky a podněty k problematice odpadů a námi poskytovaných služeb.

*Ing. Rafael Kučík, zmocněnec pro ISO,
tel.: 558438330, 603881672, e-mail: kucik@fmskladka.cz*

Osévač kompostu

Nabídky

PROGRAM KINA RAŠKOVICE NA LISTOPAD

Sobota 6. 11. v 17.30 h, 127 min., příst. od 15 let. **UMUČENÍ KRISTA**

Film je opravdu jen pro „psychicky silné“ diváky.

Sobota 13. 11. v 17.30 h, 108 min., příst. od 15 let. — **HOREM PÁDEM**

Sobota 20. 11. v 17.30, 108 min., příst. od 15 let. — **MŮJ SOUSED ZABIJÁK 2**

Sobota 27. 11. v 17.30 h, 120 min., příst. — **ŽIVOT S HELENOU**

INFORMAČNÍ SYSTÉM ISZOS HLEDÁ PODATELNU V OBCI DOBRÁ

Vážení obchodníci,

do naší obce dorazil Informační systém ISZOS a zřizuje podatelny ve všech městech a obcích po celé ČR. Těm z Vás, kteří máte veřejně přístupnou provozovnu s výlohou a jste nakloněni novým věcem, nabízí rozšíření služeb Vaším zákazníkům za výhodných podmínek. Informace najdete na www.400.cz a na telefonu Oblastního ředitelství Moravy 558 439 955.

Dalibor Sklář — Oblastní ředitel ISZOS

tel., fax : 558 439 955, mobil: 608 828 290

info : www.400.cz

servis : www.iszos.cz

shop : www.euronetshop.cz

email : or03@iszos.cz

MATTYS GROUP, JIŘÍ FLUKSA NABÍZÍ:

- ☛ STŘECHY — provádíme opravy, rekonstrukce a výměny střešních krytin
- ☛ KLEMPÍŘSKÉ PRÁCE
- ☛ TESAŘSKÉ PRÁCE
- ☛ OBKLADAČSKÉ A DLAŽDIČSKÉ PRÁCE
- ☛ AUTODOPRAVA VALNÍK NOSNOST 4t DAF
- ☛ VEŠKERÉ ZEDNICKÉ PRÁCE
- ☛ ZÁMKOVÉ DLAŽBY
- ☛ OPRAVY BALKÓNU A TERAS

Volejte: tel./fax: 558 647 555

Mobil : 608 877 165

Příborská 12/1585, Frýdek–Místek (vedle Modré Labuti)

E-mail: mattys.group@quick.cz

KOUPÍM

chatu celoročně obyvatelnou nebo malý RD. Platba hotově. Spěchá. Nabídněte, prosím. Tel. 777131006.

VÝKUPNA ODPADOVÝCH SUROVIN

v Dobré u nádraží ČD oznamuje, že od 1. října bude provozovna otevřena pouze v sobotu od 9.00 do 12.00 hodin. Tel. č. 558 437 486, 606 888 191.

GOODMEN S. R. O., ZVE K NÁKUPU DO PRODEJEN

NÁBYTEK

Místek náměstí — podloubí — 1.p. (nad porcelánem), tel. 558 436 38

Frýdlant nad Ostravicí, obchodní dům OMMA, tel. 558 675 865

Na prodejnách máme pro vás připraveno v nabídce více než 50 typů sedacích souprav v různých potahových látkách, 18 druhů předsíňových stěn, 16 různých variant TV stolků, stojanů na CD disky a MC kazety, více než 30 typů PC stolů atd.

Bohatá prospektová dokumentace. Katalogy na zboží, které není vystaveno.

Provádíme výrobu atypických kuchyní a jiného zařízení na zakázku.

Vybavujeme kanceláře.

Při návštěvě vám odborně poradíme a pomůžeme vybrat nejvhodnější druh zařízení.

Využijte slevy na našich prodejnách.

Na spolupráci se těší kolektiv zaměstnanců

www.nabytekm.cz